

- „Дали ползвателите на позитивното действие се успели хора или не – за мен е трудно да отговоря. Какво означава да си „успял“: да си вършиш работата или да си новатор. Защото ако е да си вършиш работата, за която ти плащат и да я изпълняваш качествено, това **не те прави успял, а висококвалифициран професионалист**. Задачата на позитивната дискриминация е да произведе експертни кадри за държавния и нестопанския сектор, да подобри ситуацията в ромските общности, да инвестира в активни играчи в организации като синдикати, граждански сектор и църковните дейности. Смисълът на утвърждаващото действие е **да овласти професионалисти**, които да работят с ромската си идентичност и която да е видима и разпознаваема. По този начин тези представители на етническата група имат възможност да се превърнат в ролеви модели за общността си и да подпомогнат *Националната стратегия за подобряване на ситуацията на ромите*¹¹⁵ в сферите образование, здравеопазване, заетост“.
- (Джелу Думиника)

Важна теза, защитавана от учените в Румъния, е, че ползвателите на „позитивното действие“ се **възползват от ромската си идентичност, превръщайки я в ресурс, за да достигнат до върховете на НПО или на политиката**. Сорин Каче обяснява това с факта, че ромите-висшисти **не следват институционална, а индивидуална стратегия за успех**. За да постъпят в университет от ромската квота, кандидатите получават препоръка от ромска организация. Никога обаче не е било предмет на дискусия в договора им да има клауза, според която след завършване **да работят 3 до 5 години в ромско НПО или в държавна институция, в полза на общността си**. Ромите идват от различни ромски общности и когато се дипломират от ВУЗ, те не се обръщат назад към локалните си общности поради липсата на подобно институционално изискване. Така тяхната **житейска стратегия се превръща в индивидуална**.

- „Предмет на друга дискусия е къде работят всички тези завършили роми. За последните 15 години има завършили 250 роми от Факултета за социални дейности. Към момента само 20% от тях работят като социални работници. Така че според мен е важно ромите, които са избрани чрез образователната квота, да сключат договор, според който **минимум 3 години да работят в НПО или в публична институция**. Има редици случаи с

¹¹⁵ През 2001 г. румънското правителство приема *Националната стратегия за подобряване на ситуацията на ромите*, създавайки местни областни служби за борба с дискриминацията на различни нива. Десет години по-късно правителството в Букурещ изрази политическа воля да въведе нова национална стратегия за ромите за периода 2011–2020 г., която да се съсредоточи върху стимулирането на роми да създадат собствен бизнес или да получат по-висока квалификация. По предварителни планове на Букурещ така и трудовия пазар в страната ще навлязат 40 000 роми.